

BOLAGSPOLICY
FÖR
REGION SKÅNES HEL- OCH DELÄGDA AKTIEBOLAG

Fastställd av regionfullmäktige 2024-02-27 § 7

1 Syfte och bakgrund

Kommunallagen ställer krav på inflytande och kontroll över all kommunal verksamhet inkluderande sådan verksamhet som bedrivs i bolagsform.

De av Region Skåne hel- och delägda bolagen representerar tillgångar som regionfullmäktige har ett politiskt och ekonomiskt ansvar för, vilket kräver en löpande uppsikt över bolagens utveckling, resultat och ställning.

Syftet med denna bolagspolicy är att tydliggöra roller och ansvar, skapa gemensamma spelregler och därigenom utveckla relationen mellan Region Skåne och dess bolag.

2 Särskilda ägarfrågor

2.1 Region Skåne som ägare

Region Skånes bolag får endast bedriva sådan verksamhet som får bedrivas i förvaltningsform.

Aktiebolag är egna juridiska personer avskilda från Region Skånes övriga organisation. Ett aktiebolags styrelse och verkställande direktör är personligen ansvariga vid fullgörandet av sina uppdrag. I bl.a. kommunallagen återfinns de legala kraven på Region Skåne som ägare till hel- eller delägda bolag.

För helägda bolag ska regionfullmäktige:

- Fastställa det kommunala ändamålet med verksamheten.
- Se till att det fastställda kommunala ändamålet och de kommunala befogenheter som utgör ram för verksamheten anges i bolagsordningen.
- Utse styrelseledamöter och minst en lekmannarevisor.
- Se till att det anges i bolagsordningen att fullmäktige får ta ställning i frågor av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt innan beslut fattas i bolaget.
- Se till att bolaget ger allmänheten insyn i den verksamhet som genom avtal lämnas över till privata utförare.

Enligt aktiebolagslagen är det Region Skånes ansvar som ägare att bland annat bestämma bolagsordningens innehåll, behandla årsredovisning vid årsstämman samt ta ställning i frågan om ansvarsfrihet för styrelse och verkställande direktör. Enligt bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen ska offentlighetsprincipen och meddelarfrihet gälla i de bolag där Region Skåne är majoritetsägare.

Enligt kommunallagen ska regionstyrelsen ha uppsikt över sådan kommunal verksamhet som bedrivs i bolag och regionstyrelsen ska i årliga beslut pröva om den

verksamhet som bolagen har bedrivit har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna.

I Region Skåne ska regionstyrelsen, utöver de uppgifter som följer av lag, vara det organ som ansvarar för Region Skånes ägarroll i förhållande till bolagen. Inom ramen för denna ägarroll ska regionstyrelsen bland annat:

- Fastställa ägardirektiv till bolag ägda av Region Skåne. I koncerner är det moderbolaget som utfärdar direktiv till dotterbolag. Ägardirektiv ska alltid antas på bolagsstämma.
- Ansvara för att det finns en aktiv dialog mellan ägaren och bolagets styrelse och ledning. I koncerner är det moderbolaget som ansvarar för styrning av och dialoger med förekommande underkoncerner och dotterbolag.
- Lämna instruktioner till Region Skånes ombud på bolagsstämmor. I koncerner ska moderbolagets styrelse utse ombud som ska representera moderbolaget på bolagsstämma i dotterbolaget. Moderbolagets styrelse ska även utfärda instruktioner till ombudet.

En aktiv ägarstyrning kräver, utöver fortlöpande skriftlig information, en regelbunden dialog mellan ägare och bolag. Det är båda parter ansvar att viktig information lämnas till den andra parten.

I syfte att skapa en aktiv ägarstyrning och möjliggöra verksamhetssynergier har Region Skåne samlat de majoritetsägda bolagen i en koncern med Region Skåne Holding AB som moderbolag.

2.2 Bolagsstämma

Bolagsstämman är bolagets högsta beslutande organ och ett forum för bolagets ägare att utöva formell ägarstyrning. Region Skåne representeras på bolagsstämman av regionstyrelsens ordförande eller det ombud som regionstyrelsens ordförande genom fullmakt sätter i sitt ställe. Regionstyrelsen ska utfärda instruktioner till ombudet. I koncerner ska moderbolagets styrelse utse ombud som ska representera moderbolaget på bolagsstämma i dotterbolaget. Moderbolagets styrelse ska även utfärda instruktioner till ombudet.

Bolagsstämma kan hållas genom ordinarie fysisk sammankomst eller per capsulam beroende på vad som bedöms lämpligt utifrån de frågor som ska behandlas vid det aktuella mötet samt omständigheterna i övrigt.

2.3 Region Skåne Holding AB

Region Skåne Holding AB är moderbolag i den koncern som omfattar huvuddelen av Region Skånes majoritetsägda bolag.

Region Skåne Holding AB ska:

- Utveckla gemensamma förhållningssätt inom bolagskoncernen.
- Utöva tillsyn för att säkerställa att dotterbolagens verksamhet bedrivs

kostnadseffektivt samt att god ekonomisk hushållning tillämpas inom koncernen.

- Utöva tillsyn för att säkerställa att dotterbolagens verksamheter bedrivs på affärsmässiga grunder.
- Vidta de åtgärder som bedöms lämpliga för att dotterbolagens verksamheter ska kunna utvecklas enligt Region Skånes intentioner.
- Ansvara för en aktiv ägarstyrning, uppföljning och kontroll.
- Aktivt verka för samverkan och samordning mellan de i koncernen ingående bolagen och med Region Skånes verksamheter samt med övriga relevanta aktörer, både regionalt och nationellt.

3 Bolagsstyrning m.m.

3.1 Formella styrdokument

Region Skånes bolag omfattas av de kommunalrättsliga principer som framgår av kommunallagen. De kommunalrättsliga principer som gäller för det enskilda bolaget ska framgå i bolagsordningen.

Bolagsordning

Bolagsordningen lägger grunden för ett bolags existens. I denna anges bland annat vad bolaget ska ägna sig åt, det vill säga föremålet för bolagets verksamhet, det kommunala ändamålet och att antal grundläggande principer för aktiekapital, styrelsesammansättning, räkenskapsår och vilka ärenden som ska förekomma på ordinarie bolagsstämma. Därutöver tillkommer för Region Skånes bolag de bestämmelser som krävs enligt 10 kap 3 och 4 §§ kommunallagen.

Ägardirektiv

Regionstyrelsen ansvarar för att ägardirektiv utfärdas för Region Skåne Holding AB och för övriga av Region Skåne hel- och direktägda bolag.

Region Skåne Holding AB utfärdar ägardirektiv för moderbolagen i sina underkoncerner samt för övriga av Region Skåne Holding AB hel- och direktägda bolag.

Moderbolag i förekommande underkoncerner utfärdar ägardirektiv för dotterbolagen i koncernen.

Ägardirektiv ska beslutas på bolagsstämma och blir därmed bindande för bolaget och dess ledning.

Den som utfärdar ägardirektiven ansvarar för att de styrprinciper som anges i detta dokument efterföljs av bolagen och dess ledning.

3.2 Styrprinciper

Region Skåne ska se till att dess majoritetsägda bolag följer nedanstående punkter.

- Bolagen ska följa av regionfullmäktige fastställda policydokument om fullmäktige beslutat att dessa ska gälla i bolagen. Bolagen ska utfärda riktlinjer för tillämpning av dessa dokument och ska i riktlinjerna beakta bolagets omfattning, uppdrag och särart. Den tjänsteman som skriver fram ärendet i regionfullmäktige ansvarar, för de fall beslutet omfattar bolagen, för att informera berörda bolag om fullmäktiges beslut.
- Vid val av arbetsgivarorganisation för bolaget ska anslutning till Pacta vara det naturliga valet om inte övervägande skäl talar däremot. Bolagen tecknar kollektivavtal avseende löne- och anställningsvillkor, trygghetsförsäkringar och pensionsvillkor med respektive facklig organisation.
- För revision av bolag utses auktoriserade revisorer och lekmannarevisorer vars uppdrag beskrivs i aktiebolagslagen och i förekommande fall i direktiv som utfärdats av den som utsett revisor eller lekmannarevisor.
- Det finns viktiga områden för samverkan mellan bolagen och Region Skåne som är av sådan karaktär att mervärde skapas genom samordning och gemensam hantering. Sådana områden är t.ex. upphandling, it- och verksamhetssystem, stöd- och supportfunktioner. Region Skåne har ett ansvar att tillsammans med bolagen identifiera dessa områden och säkerställa en optimal kostnadseffektivitet inom ramen för vad lagar och andra regelverk medger.
- Bolag som är helägda av Region Skåne eller där Region Skåne har betydande inflytande ska om lagstiftning eller annat regelverk så medger, efter beslut i regionstyrelsen, ingå i Region Skånes koncernkontosystem.
- I icke majoritetsägda bolag ska regionstyrelsen verka för att allmänheten ska ha rätt att ta del av handlingar hos dessa bolag enligt grunder för allmänna handlingars offentlighet i 2 kap tryckfrihetsförordningen och offentlighets- och sekretesslagen.

3.3 Innehåll i ägardirektiv

Region Skånes ska i sina ägardirektiv se till att det vid utseende av verkställande direktör i sina bolag finns en god dialog med styrelsen i det bolag den verkställande direktören är tänkt att utses i.

Därutöver ska ägardirektiven innehålla en precisering på bland annat följande punkter.

- **Bolagets verksamhet och ändamål**
En fördjupning och precisering av bolagets syfte, uppdrag och mål.
- **Ekonomiska förhållanden**
Ekonomiska mål och krav på bolaget samt andra ekonomiska förhållanden som bolaget ska förhålla sig till.

- **Insyn och information**
Precisering av rätt till insyn i bolagets verksamhet som ägaren, Region Skåne och externa revisorer ska ha.
- **Ägarens inflytande**
Precisering av frågor som ska vara föremål för regionfullmäktiges ställningstagande samt vilka frågor som ska beslutas på bolagsstämma. Ägaren ska uttrycka i vilken utsträckning bolagen ska samordna sin verksamhet med övriga bolag och verksamheter inom Region Skåne samt med andra aktörer

Utöver ovanstående punkter ska direktiven anpassas efter de behov av styrning som finns för det specifika bolaget och dess verksamhet. Ägardirektiven ska vara enkla och tydliga. Direktiven ska dessutom upprättas efter samråd med bolagen för att dessa ska kunna ta ansvar för de uppgifter som i rimligt samförstånd lagts på dem.

4 Särskilt om delägda bolag

Samägande av ett bolag tillsammans med andra juridiska personer kan vara en bra form för samarbete, särskilt vid långvariga samarbeten. Innan ställning tas för sådant samarbete ska alltid alternativa former för samarbete övervägas.

Det lämpliga i att bedriva viss verksamhet i ett delägt bolag ska prövas och bedömas på samma sätt som om det skulle varit ett helägt bolag. Endast sådan verksamhet som får bedrivas i egen regi får bedrivas i delägt bolag.

I delägda bolag ska Region Skåne som utgångspunkt alltid ingå aktieägaravtal för att tillsammans med övriga ägare reglera bl.a.

- Bolagets finansiering
- Hur många styrelseledamöter som respektive ägare ska utse
- Om och i så fall vem som utser lekmannarevisor
- Vilka eventuella frågor som är av sådan karaktär att de måste fattas med enhällighet eller annan kvalificerad majoritet
- Vilka eventuella frågor som är av sådan karaktär att de alltid måste underställas regionfullmäktige för dess ställningstagande
- Under vilka former ägare får sälja sina aktier

Region Skåne ska alltid ha som målsättning att delägda bolag blir bundna av de villkor som avses i 10 kap 3 § kommunallagen i den omfattning som är rimlig med hänsyn till andelsförhållandena, verksamhetens art och omständigheterna i övrigt. Region Skåne ska aktivt verka för att uppnå denna målsättning.

Region Skåne ska alltid, i den mån det delägda bolaget inte redan omfattas av 2 kap 3 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), alltid ha som målsättning att allmänheten ska ha rätt att ta del av handlingar hos det delägda bolaget enligt de grunder som gäller för allmänna handlingars offentlighet i 2 kap tryckfrihetsförordningen och offentlighets- och sekretesslagen. Region Skåne ska aktivt verka för att uppnå denna målsättning.